

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 kor. (12 fr.)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy hóra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékire.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap

korán reggel.

Unnep és vasárnap után is.

UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Eggetem-utca 7., (Lyceum-nyomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyszög centiméterenként 8 fillér.

Iparosok és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyilttér soronként 40 fillér.

Kolozsvár, 1904.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

Kedd, január 5.

Szavazás előtt.

Kolozsvár, jan. 5.

(h.) Az ujoncjavaslat — miután több mint egy esztendőn át, belekapaszkodott a parlament haladásának küllőibe, — megszavazás előtt áll. Nem az a javaslat, melyet Széll Kálmán terjesztett elő és amely felemelt ujonclétszámot követelt a magyar nemzetből, hanem az, amelyet a horvát bánal küldöttek ide és amely, egyelőre elejti az ujonctöbbletet.

Még tegnap — mielőtt eljutott volna az országgyűlés — ehhez a fordulóponthoz, ismét feljultak az obstrukció immár letűnt különleges jelenségei: házszabályvita, zárt ülés, a névszerinti szavazások kérése és azoknak másnapra való halasztása. Ma — annyi szavazás után — elmondhatja a többség a végső „igeneke”, amely pillanatra szívszakadva, epedve, vágyakozva várnak már oly hosszú idő óta.

S most, hogy elérkeztünk ide, visszapillantást vetve ennek az egész ujoncvitának történetére; leszögezzük azt a már elfeledett tény, hogy az országos katonai vita, tulajdonképpen itt Kolozsvárt fogantatott, annak csirája itt vetetett el, hogy azután az eszme, mint hőmpolygó áradat vonuljon végig az egész országn és felrázza szunnyadásából az elszenderült nemzeti érzéseket.

Elismeréssel kell ezért részben adóznunk báró Feilitzsch Arthur Kolozsvár sz. kir. város II-ik kerületi képviselőjének, aki szintén sokban hozzájárult ahhoz, hogy a katonai kérdések felé terelje az ország közvéleményének figyelmét, sőt az első lökést ő adta meg azoknak a hatalmas nemzeti mozgalmaknak, melyek az osztrák szoldatesszka-uralom megtörésére irányultak. 1902. év július hó 9-én tartotta a cs. és kir. 51. gyalogezred jubileumát. Ezen a jubileumon báró Feilitzsch Arthur egy áldomást mondott a kétfejű sasos zászlóra. Olyat, amelynek kínos visszhangja támadt itt és az országban. Egy hazafias egyetemi tanár: dr. Richter Aladár egy hírlapi íkben kifejezést is adott, az or-

szág tiltakozásának, az olyan beszéd ellen, mint amint azon a lakomán — pezsgő közben ugyan — egy magyar képviselőtől hallottunk. Természetesen akkor még nem is sejtettük, hogy Feilitzsch Arthur báró — akarata ellenére — milyen szolgálatot tett azzal a fekete-sárga beszéddel a nemzeti ügynek. Mert az a beszéd volt az első mag, melyből kikelt annak belátása, hogy a függetlenségi pártnak kötelessége szembeszállni a közös hadsereg nemzetellenes szellemével szemben.

S ennek nyomán itt Kolozsvárott történt is — éppen a katolikus klérus kezdeményezésére — valami ami leszorította legalább az egyházi ünnepélyekről a közös hadsereget és belefűllasztotta annak rezes bandájába a hóhérnótát: a »Gotterhaltet«-t. A legközelebbi „Urnep” alkalmával, Bíró Béla apátplebános, nem kérte el a közös hadsereg zenekarának részvételét az ünnepi körmenethez és így lemaradt a „Gotterhaltet” — mely eddig a katolikus egyház ezen nagy ünnepén, mindig megbotránkoztatja az áhitatosan ünneplő közönséget.

Ezek a jelenségek azonban egy-magukban, nem lettek volna képesek, felkelteni a nemzeti öntudatot. Ezek csak arra voltak jók, hogy melegen tartsák a paraszt, melyből egy erős fuvallatra szertecsapott az egész országon a nemzeti eszmények hatalmas lángja. Elkövetkezett az a nagy erő adó, lángot fakasztó fuvallat is. S rövid időre reá: már égött az egész ország. A hazafias érzés szent tüze lobogott minpenfelé: hirdette, hogy magyarok akarunk lenni mi magyarok.

Országos nagy, nemzeti ünnepre készült Kolozsvár városa. Hogy leleplezze Mátyás király szobrát. Mely hirdeti a magyar dicsőségét. Mely azt szimbolizálja nekünk az utódoknak, hogy nagy és hatalmas volt a magyar. Hogy Bécs nyögött egy nagy magyar király hadserege alatt. Ez keltette ki a paraszt alól a lángot: a hazaszeretet szent lángját. Erre a leleplezésre vártuk az ország nagyjait. S eljött a király képviselőjében, egy kir. herceg. Ahol

pedig ilyen van: ott a közös hadsereg egy nótát fúj a trombitákon. A Gotterhaltet. De amikor ez a gyűlölt dallam felcsendült a pályaudvaron: ezek és ezek ajkáról ima szállt a magyarok Istenéhez. Ima: a magyar Hymnusz. Katonák elcsappadtak erre a vakmerőségre. Megreádtak azokra a szívölt előtörő hangokra, melyek felhangzottak és elnyomták annak a gyűlölt nótának a hangját. Büntöst kerestek. Kutattak: ki merte Magyarországon, Mátyás király ünnepén, megszólaltatni ezeket ajkáról a magyar Hymnuszt; akkor amidőnők a „Gotterhaltet” fújják. S találtak büntöst. Egy országos képviselőt, aki tartalékos hadnagy. S megindult Nessi Pál ellen a becsületügyi eljárás. Csak úgy: mint azok ellen, akik sikkasztanak, csalnak, lopnak. Aki tehát nem érdemesek a tisztí kardjot. Így akarták megfosztani Nessi Pált a tisztí becsületétől. Nem is sejtve, hogy Nessi Pál megkapta egy nemzetlőt azt, amit a közös hadsereg nagyfeju emberei elakartak tőle venni. A becsületet. Amit pedig nem is adhatnak ők senkinek. Mert mindenki csak azt adhat másnak, ami van. S ezen hajszá közepette, amidőn már az egész ország közvéleménye belátta, hogy a közös hadsereg hajtóvadászatot indít egy hazafi ellen, amikor tudatára ébredtünk annak, hogy a közös hadsereg elbizakodottságának, a nemzeti érzéssel szemben megnyilatkozó perfidiájának gátat kell vetni: benyújtották az ujonctöbbletről szóló törvényjavaslatot.

A Kolozsvárott felszított hatalmas láng elborította az országot. A többi tudjuk. Szép, nagy, fenéges és jelentős küzdelmet vívtunk. Eredményeket értünk el. Reá koppintottunk az osztrák hadsereg körmeire. S megvetettük alapját: egy lépéssel bár, de mégis közelebb vittük nemzetünket a magyar hadsereg szent eszméjéhez.

Most már szavazhatunk oda-fenn az országgyűlésen. Az erős akarati rést ütött a közös hadsereg kínai falán. S tovább munkálkodva: ledöntjük az egész falat: ur lesz a magyar, Magyarországon.

Husz év múlva.

E rovat hőseitől és hősnőitől engedelmet kérek, ha már örömeik és szenvedéseik, szerelmeik és szellemek *cserevágásaik* helyén ma egy kis visszaemlékezést írtak ide.

Husz éve múlt, hogy a kolozsvári ev. ref. kollegiumból 1883. nyarán elszedt egy kis ifjú csapat, az érettségi vizsgát letéve Ki egyetemre, ki az életbe ment közülök. 18—20 évesek voltak, egyikük 16, másikuk 22 éves: ez a két végső határ, melyben a távozó ifjak életkorra egymástól különböztek.

Most már 21 esztendeje idestova annak a napnak, melyen az *Ujvilág*-ban (ma már *butoraktár*) változott ez a nyári vendég, a sétatér mellett) becupoharat ütve nekiindultak, mint a mesebeli világjáró ifjak a világnak, iszákjukban hamuban sült pogácsa helyett egy bizonyítvánnyal, hogy: érettek. Azt gondolom, nem érdektelen egyszerre keresztül urani két évtizedet megemlíteni, hogy mi lett ebből a 28 fiatal emberből, a ki ekkor elbucszott egymástól s a óta még nem találkoztak együtt. Talán majd a 25 ik évfordulón találkoznak. Nehányan, Kolozsvárt lakók, próbálkoztunk a második évtizedre összehozni egykori iskolatársainkat, de nem sikerült ezuttal. Vegyük számba tehát az *Ujság*-ban őket, mindenikről röviden, az egykori hivatalos névsor alapján elmondom, amit tudok. Ime huszonnyolc ember életfutása, sorsa az ifjakortól a delelig.

Barabás Árpád ev. ref. lelkész, az erdélyi rész-kben hirdeti az igét. **Barabás Jenő**, középiskolai tanár Székelyudvarhelyen. Ő volt az első emineus az osztályban. **Ba-**

ORSZÁGGYŰLÉS.

A képviselőház ülése.

— Express tudósítás. —

Budapest, jan. 4.

Elnök: Jakabffy Imre.
A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után

Elnök: Bemutatja a miniszterelnök általát, a melyben József főherceg közönetet mond a képviselőháznak részvételért, leánya, Mária Jozefa főhercegnő halála alkalmából. Részvételi emlékszik meg Barcsay Kálmán főispán elhunytáról, ki a Háznak három cikluson át volt tagja. A ház elnöke kifejezi részvétét a családnak. Bemutatja Aradvármegye közönségének feliratát a közgazdasági tisztviselőknek fizetésrendezése iránt. Temesmegye Szent-Mihály községének Szivák Imrő képviselő által benyújtott távirati kérvényét, a melyben a póttartalékosok érdekében tiltakozik a ki-sebbség magatartása ellen. (Helyeslés a jobboldalon.)

Szöcs Pál jegyző: Felolvassa az indítványt és interpellációs könyveket.
Ugron Gábor: A felolvasottakból meggyőződhetik a ház, hogy 35 tag van, a melyre a kormány nem reagált. Ezek közt háromféle van: Széll, Héderváry és Tisza kormányához intézett interpellációk. Nézete szerint az új kormányt nyilatkozni kell, hogy elvállalják-e a régebbi interpellációkat vagy nem. Ha igen, egy köteles reá válaszolni. Indítványozza, utasítsa a ház az elnököt, hogy figyelmeztesse a kormány tagjait arra, hogy a házszabályok értelmében 10 napon belül válaszolni kötelesek.

Tisza István gróf: Rövidesen megjegyzi, hogy a kormány tagjai tudják kötelezettségüket, elvállalják a régebbi interpellációkat és válaszolni fognak reá, ha a parlamentnek rendes tárgyalásai lesznek. (Helyeslés jobbról.) Addig nem engedheti meg, hogy az időt az interpellációkra pazarolja. (Zajos helyeslés jobbról.)

Ma arász József Tiltakozik a miniszterelnök szavai ellen, mert az ebben való intézkedés kizárólag az elnök joga. (Helyeslés balról.)

Rakovszky István: Szintén tiltakozik a miniszterelnök beszéde ellen. A házszabályok értelmében a kormány tagjai kötelesek 30 napon belül válaszolni az interpellációkra és azt feltételekhez kötni nem szabad. Hiszen ez esetben illuzórássá válik a képviselőknek indítványozó és interpellációs joga. Ez tehát inparlamentáris. (Helyeslés balról.)

Szederkényi Nándor: Szintén tiltakozik a miniszterelnök ez eljárása ellen, a mely oly egyenlen a ház szabályokat sérti meg. (Uj val balról. Zajos ellentmondás jobbról.) Csatlakozik Ugron Gábor indítványához.

Elnök: Kijelenti, hogy az elnökség teljesíti kötelességét és a kormány tagjait 30 napon belül figyelmezteti.

Madarász József: Ugy is kell!

Elnök: Jelenti, hogy Bakonyi Samu-

nak sürgős interpellációra adott engedélyt, a debreceni 39. ezredbeli két magyar baka megbüntetésé ügyében. Az interpellációra fél 3 kor kerül sor.

Hieronymi Károly: Törvényjavaslatot nyújt be a kereskedelmi és forgalmi viszonyainknak Olaszországgal való ideiglenes rendezéséről, valamint több vicinális vasutról.

Elnök: Következik a napirend, a záróbeszéd folytatása az ujoncjavaslatok felett.

Holló Lajos: Az egy év óta tartó katonai vita nem egyéb, mint a nemzet ellenállása az uralkodó halálom tulkapásai ellen. Történelmi visszapillantást vet a Habsburgok uralkodása, a mely által oly uralmi állapotokat teremtettek, a miben Magyarország függetlensége mindig veszélyeztetve volt. Azért akarják most is a katonai uralmat teljeen kezükben tartani, hogy ezáltal szilárd fegyverük legyen Magyarország ellen. Nekünk arra kell küzdeni, hogy a hadsereg a nemzet legyen. A küzdelem kiindulási pontja a katonai létszám fölemelése volt, csak azután ment át a népretekbe a nemzeti követelések. A dinasztia nyomása folytán kénytelen volt a nemzet védekezni, hogy az országot megóvják a katonai terhektől. A nagyobb államokban 80 százalék vámbevétel fedezi a katonai, vagyis a hadsereg költségeit, míg addig nálunk csak 20 százalék vámbevétel esik a véradó fenntartásának fedezésére. Eredménye a a küzdelemnek már most is van, lehetővé tettük azt, hogy a császári akarat és párt-szemponctól nem érvényesülhettek. Szenvedés követi bár a harcukat, de azért azt a nemzet érdekében folytatni fogják. Fenn-tartja ellenindítványát (Zajos helyeslés és éljenzés balról.)

Elnök: Az ülést 10 percre felfüggeszti.

Szünet után

Elnök: Az ülést megnyitja.

Bartha Miklós: Hosszan megokolva fenn-tartja ellenindítványát.

Elnök: Az ujoncjavaslat általános vitáját bezárta.

Tisza István miniszterelnök: Ajánlja az összes benyújtott javaslatok elvetését, kivéve a Holló Lajosét, mely teljesen azonos Kossuth Ferenc javaslatával.

Lengyel Zoltán: A házszabályokhoz szölvá, tiltakozik a miniszterelnök indítványára ellen.

Rakovszky István: Hasonló szellem-ben szól fel

Kossuth Ferenc: Indítványát, miután azt a bekefejtételeket tartalmazza, fenn-tartja. Polónyi Géza, Tisza István, Lukács Gyula és Bathányi Tivadar felszólalása után

Lengyel Zoltán: Kijelenti, hogy ha a miniszter-elnöknek van joga indítványt tenni, akkor neki és minden képviselőnek joga van ehhez a vita bezárása után is és akkor a obszkeciót év-kig folytathatjuk.

Elnök: Védelmébe veszi Tisza István indítványát.

Erre Holló és társai benyújtották a

Vagner Ferenc: Orvostanhallgató korában hunyt el. Eleven fia volt s ezermester. Pompásan tudott faragni, kész könyvkötő volt magánkivitelésből, igen bámulat, mint tanuló s nagy fájdalom ért, mikor ifjan, elbetegesedve meghalt. Kedves jó öreg atyját nem régem temették Kolozsvárt.

Zeyk József: Mint tanuló mindnyájan szereztük. Később az életben is nagybecsűltük. Földbírtokos, gazdálkodó ember volt, a közügyek iránt érdeklődött, egyházi iskolai ügyekben tevékenyen közreműködött. Nem egyszer beszéltük meg együtt, hogy okvetlen találkoznunk kell osztálytársaknak Kolozsvárt. Találkozni fogunk, elkölözött társunk veled is, ki előbb, ki későbbben különböz, de már csak ama másik jobb világban.

Egykori tanáraink közül erőben, egész-ségben élnek s éljenek még sokáig: **Geréb Márton** (nyugalomban). Ő volt a görög-nyelv jeles profe-szora. **Hegedűs István**, most a budapesti egyetem tanára, a római classikusokkal ő ismertetett meg s önképző-körünk elnöke volt. Mennyire tudott lelkesíteni s megszerettette velünk az auctorokat s az egész klasszikus világot. **Fereneci Zoltán** dr. az alsóbb osztályokban tanította a magyar nyelvet s irodalmat nekünk, most a budapesti egyetem könyvtár-igazgatója. Szeretetteljes, finom modoráért, kitűnő tanításért nagybecsűlték tanítványai, Dr. **Török István**, a történelem professzora volt. N-héz helyzetben tanította a felsőbb osztályokat. mert **Sámi László** után következett. De tudásával, hazafiságával hamar meghódította tanítványait. **Sárkány Lajos** fizikát tanított akkor még, mint helyettes tanár. Nagyon kedvelték őt is. **Gráf Jakab**, a németnyelv s a rajz tanára is darab ideig

TÁRCA.

Tarogató hangok.

Írta: Felszeghy Dezső.

Magyarok nagypénkeke.

Egész világ gyászol Nagypénkeken, De te kétszeresen én nemzetem; Meghalt az úr Jézus a világeért: Rákóczi, a magyar szabadságért!

Boldog volt a Krisztus szenvedése, Világ-bűnét megválthatta véle; Szomorú a Rákóczi halála; Nemzetének ma sincs szabadsága.

Egész világ gyászol Nagypénkeken, De te kétszeresen én nemzetem; Meghalt az úr Jézus a világeért: Rákóczi, a magyar szabadságért!

Máglya.

Óriási máglya tűzkéveit szórja, Búsuló kurucok könyve el nem oltja; A köny el nem oltja, bú el nem rajta: A magyar szabadság fája hamvad rajta.

Csödröghet a rablánc végig e világon, Siny ödhetik, nyöghet szomorú rabságon; Csak fája égget el... a szellem feltámad, Növel a vén földre új koronás fákat.

De ne sirj Rákóczi messzi Rodostóba, Ébred még a nemzet tarogató szóra; Csak fája égget el... a szellem feltámad, Növel a vén földre új koronás fákat.

Mikor tarogatót faragnak belőle, Megfújja majd ismét szabadaág szellője. S mikor az megszólal, kesereg, felzokog: Feltámadnak mind a hadverő kurucok.

Felgyúl a levegő harsonák hangjától, Megzendül az ég is a jövő dalától; Fényt áraszt a földre: új világosságot: S megteremtí Isten újból a világot!

zárt ülést kérő ívet, mire elnök a zárt ülést elrendeli.

A zárt ülés.

Szederkényi Nándor: Követeli, hogy a miniszterelnök indítványát — mint házszabályellenest — vonja vissza.

Tisza István: Az volt az intenciója az indítványnál, hogy precízra a helyzetet. Am visszavonja azt, mert nem akarja, hogy félreírtsék.

Rakovszky István: Örömmel veszi tudomásul Tisza előzetesét, melylyel csak kötelességet teljesített.

Nyílt ülés.

Tisza István: Visszavonja indítványát. Husz képviselő névszerinti szavazást rs annak holnapra halasztását kérte, melynek elrendelése után az ülést bezárták.

A civilista.

Irtó: Hentaller Lajos orsz. képviselő. Budapest, jan. 4.

A Koburgi Habsburg, igazabban mondva, a Lothringen-Wandmonutok Európának leg-gazdagabb emberei Magánvagyonuk óriási. Mennyi pénzecskejük van az Angol bankban elhelyezve?; mennyi jól jövedelmező bank és értékpapirokban?; mennyi ipari és gyári vállalatokban?; mennyi értékük óriási kiterjedésű földbirtokokban? Ezt egy rendszeresen kiművelt matematikai agyvelő is bajosan tudná kiszámítani. Egyszerű laikusnak kár lenne azzal foglalkozni.

Nem is számítgatjuk. Tiszta csak annak a konstataciónak szorítokunk, hogy abból a császári vagyonból még Bécsben is fényesebben lehetne élni. Főleg, ha a császári ház magánvagyonának jövedelméhez hozzáadjuk azt a tizenkilenc millió koronát, amit civilista címre, és törvény alatt Magyarország és Ausztria népei kénytelenek voltak kiadni.

És ugylátszik, ez nem elég az uralkodónak. Nem elég: mert már a múlt évben, Széll Kálmán miniszterelnök idejében kísérletet tettek arra nézve, hogy a civilistát évi két millió koronával felemeljék.

Akkor a közvélemény felzúdult e kísérlet ellen. Most azonban újra napirendre került Ausztriában ez az odiosus dolog s ebből kifolyólag mi is úgy fogunk táncolni, ahogy a Lajthán tul a 14 §. alapján futylik.

Hát nekünk erre vonatkozólag megvan a mi speciális álláspontunk. Még pedig az, hogy ezt a civilistát nem szabad egy fillérrel sem emelni.

Nem azért, mert az uralkodó Magyarországon nem költi el annak egy tizedrészét amit a magyar adózónép civilistában fizet. Nem azért, mert a budai várpalotát sem a civilista költségeiből építették az építők, amint azt előre nagy sip, dob- és tróbitaszóval hirdették, hanem a magyar adófiléerekből, de nem szavazhatják meg rendszer épész ember a civilista emelését egyszerűen azért mert a civilista eme-

Svájczból jött ide, kitűnő tanár volt, tárgyéért nem rajongtunk, őt nagyon tiszteltük. Európai látkörű ember volt, ki érdekesen meglett tanári pályája után most nyugalmra vonul, — de az egyetemen a franciát tanítja, mert munkához szokott. Kitűnően rajzol s fest is. Szeretettel gondolunk rá. *Herepei Gergely*, ez az ékesen szóló igazi lelkész. Az alsóbb osztályokban ő tanította a vallást, Soha sem felejttem el, hogy mily szívvel-lelkevel, ihlettséggel tudta szívünkbe csepegtetni a *szerelem* eszméjét. Az iskolába, mint tanár is az volt, a mi mai napig a szövegek s az életben: humánus, nemes lélek, erős magyar. Sokat szenvedett az életben, mert családi gyász érte elég. De megmutatta, hogyan kell tűnni, szenvedni s a munkában enyhülést szerezni.

Elhunyt tanáraink közül *Sámi László*, ki évközben halt el, mi voltunk az utolsó, ki ajkáról a történelmet hallgathattuk. Régi mester volt. A száraz pedagógiai óradóból semmi benne. Ezúshaju bölcs, kit mély tisztelettel hallgattunk s keservesen megsirattunk. Epp úgy *Sárkány Ferenc*et, ezt a patriarkális derék tanárt, a ki matematikára s tisztességtudásra is tanított. Katonás, rendtartó ember — csupa jószág szívében. Már rég kikerültünk az életbe, mikor elhunyt. Mindig kegyelettel gondolunk rá. *Szász Domokos* a felsőbb osztályokban vallást tanított. Nagy esztét, ékesszólású bámultuk.

Ime egy kis megemlékezés arról, hogy husz esztendő alatt huszonnyolc ifjú, családjának valamennyi reménye, mivé küzdötté magát az életben. Ma már, a kik élnek közülök, csaknem valamennyien maguk is családapák. Már fizetgetik vissza azt a sok gondot, áldozatot és szeretetet, mit szüleik rájuk fordítottak a saját családjuknak, saját gyermekeiknek. Az élők közülök érték meg örömben gyerekeik célhoz jutását. A halottak pedig pihenjenek csöndesen. Őket valamivel korábban szólította nyugalomra az égi örök atya.

Timon.

lésére a császár és királynak szüksége nincs, de nem is lehet.

Nem lehet!

Abszolút nem lehet, mert évekkal ezelőtt még négy udvartartás volt: Volt külön udvartartása Erzsébet királynénak, volt külön udvartartása Rudolf trónörökösnek és külön udvartartása volt Stefániának, aki akkor a trón várományosának volt a felesége.

Ha évekkal ezelőtt a mai civilista elegendő volt és fedezte négy, teljesen külön udvartartás pazar, fényes és bőkezű kiadásait, ha akkor elegendő volt, akkor a jelenlegi viszonyok között az egyetlenegy udvartartás költségeinek fedezésére nemcsak elegendő, hanem sok, sőt felesleges.

És miután sok, miután felesleges, abból nem az következik, hogy emeljük fel, hanem épp az ellenkezője: *szállítsuk le a mostani néhány millióval.*

Ha az osztráknak tetszik gavalloskodni, ám tegyék. Mi azonban nem lehetünk, s nem leszünk azok. Nem emeljük a civilistát, mert az adózó nép pénze másra kell. Nem emelhetjük már csak azért sem, mert a civilistaemelés magyar fele ismét az osztrák adózók zsebeibe szívárogná Bécsen át. De a viszonyok miatt sem lehet.

Hisz az ország némely részén nincs kenyér, nincs betevő falat A többi részeken pedig a polgárság élet-halálküzdőmet folytat a megélhetésért. És ez az általános köznyomor szűli és mozdiítja elő a kívándorlást. Sőt többet mondok, nemcsak ezt teszi: de megrontja a nép jogérzetét, megöli és alássa az alkotmány iránt való hit omladékaikat.

De gondolják meg azt is, hogy sem az államok, sem az uralkodók élete nem áll felette az emberek életének. És több joga semmiféle kormányának, kormányrendszernek vagy uralkodónak nincsen, mint van azoknak az egyedeknek, van annak a misera plebs contribucsnak, kik az államot alkotják s csak azt az egyet követelik, hogy engedjék a kormányának, kormányrendszernek vagy uralkodónak őket is élni és ne vegyék ki szárukából az utolsó falatot, azért, hogy a civilistát ok és szükség nélkül emeljék.

Hiszen bármily jó gyomra legyen is valakinek, két beufsteeknél többet még sem bír megenni.

A kolozsvári Nemzeti Színház

és
Kolozsvár szabad kir. város szubvenciója.

Felebbezés a belügyminiszterhez.

Kolozsvár, jan. 4.

Dr. Deák Albert városi törvényhatósági bizottsági tag, a következő felebbezést nyújtotta be a belügyminiszterhez:

„Nagyméltóságú Miniszter Ur!

Kolozsvár város törvényhatóságának a tavalyi költségvetést megállapító határozatát, mely pedig az idei pótdadónál alul maradó pótdadó percentum eredményezett, általánosságban megelégedtem volt, mert abban egy teljesen elhibázott gazdálkodási rendszer tévedéseit és hibáit láttam.

Ugyanezt tehetném a mostanival, — de miután a tavalyi felebbezésem jóformán falra hányt borsónak bizonyult, — legfőbb abban láttam némi elégtételt, hogy az új kormány nem zárkozhatót el attól, hogy az ijesztő mérvben nyilatkozó pótdadós városi költségvetésekkel szemben az általam felvetett eszméket s ezek közt az áthárított állami funkciók kárpótlásának némi reményét programpontjai közt, mint ornaméntikai dísz, — megcsillagossá, — ezáltal a folyó évi decemberi törvényhatósági közgyűlésnek csak is azon határozatát tesse, — halvány reménnyel ugyan, — de kötelességszerűleg felebbezés tárgyává, mely meggyőződésem szerint mindannyi közt a legindokolatlanabb, luxuriózusabb s ennél fogva valóságilag legoklatlanabb kiadási tételre vonatkozik a sok hasonló közt.

Ez pedig az elfogadott 1904. évi költség előirányzat 57-ik kiadási tétele alatt beállított 2000 korona, — mely állítólag „fültési subventió” címen az itteni „Nemzeti Színháznak” nevezett, ám tényleg és ez idő szerint, nagyon is alsórendű spekulatív üzleti vállalat segélyezésére lenne szánva.

Ezt a tételt ugyan a közfelháborodás hullámai által is ostromolt kommunitás csak feltételeken szavazta meg, — de én abban a meggyőződésben vagyok, hogy ez a jelenlegi regimétől, vagy is a színháztól, — addig, míg annak vállalkozó igazgatója Megyeri Dezső ur marad, — feltétlenül megtagadandó, — mert ez a regime oly hibákat követett el eddig büntetlenül a színház jó hírneve és a közönség ellen, a mely a jövőre egyáltalán kizárja, hogy ő városunk támogatására spekulálhasson.

En Kegyelmes Uram élénk és őszinte érdeklődéssel viseltem a kulturális haladás minden eszköze — s ezek közt nem csak a színházaknak, pláne „Nemzeti Színháznak” nevezett magasabb igényű intézetek, — hanem még a brettli iránt is, ha azon pl. egy Gárdonyi, vagy más Isten-áldotta tehetségnek azt a jótékony hatását észlelem, a mely az illető intézményközössége izlésének nemesítését, pallérozását, vagy nemzetibb irányba terelését célozza s ez által

bár kisebb vagy különböző mértékben, — de kulturális előrehaladást teljesít.

De Kegyelmes Uram, — ha brettli, — hát legyen brettli!

Ha pedig színház: — legyen színház. De, hogy éppen „Nemzeti Színház” legyen: brettli, avagy fordítva: az orfális nívójú mulatónyok bitorolják a „Nemzeti Színház” nevet: ezt sem az egészséges logikával, sem az egészséges izléssel semmiképpen sem tudom összeegyeztetni.

Kegyelmes Uram! A kolozsvári Nemzeti Színház alapítói s azon atyáink, kik annak segélyezésére legelsőbb gondoltak, áldozatkész és okos emberek voltak, a kik nagy nemzeti ideálokról történt buzgósságuk közben alapításukkal az erdélyi részek (akkori Erdély) nemzetiségét lakta vidékein a magyar kultúra fensőbbésgét dokumentálni s általa közvetített kiszámíthatatlan hatású nemzeti missziót akartak teljesíteni.

Ezt a céljukat el is érték akkor, a midőn még a magyar állam gondozó kezét ez intézményre ki se terjesztette.

Am a Nagyméltóságod legelsőbb felügyelete alá került s ma tekintélyes szubvencióval dotált műintézet mely pár évtizeddel ezelőtt még búszkán hivatkozott a provinciális színházak közötti első voltára, mely a budapesti Nemzeti Színház és Víg-színház igazi oszlopait, mondhatni egész törzskarát szolgáltatja a fővárosi teatrumnak, a mely valódi nagy művészeket és művészetet produkált, egy oly fejlett izlésű publikum pártolása és gyámoltása mellett, mely a fővárosi kozmopolita ízű műizlése mellett is előnyösen vált: — az utóbbi évtized alatt úgy erkölcsileg, mint anyagilag a rohamos hanyatlás, — sőt romlás képét mutatja.

De a művészeti tönk igazi Chimborasszójára csak a jelenlegi vállalkozó-igazgató, a Megyeri-rezim alatt emelkedett.

Ez az ur, a kinek hogy és miképpen itt-terme a legmegoldatlanabb problémák közé tartozik, valóságos művészi virtuozitást tanúsított valódi zseninek bizonyult abban, — mikép kell egy ezelőtt még három-négy évvel egy, a hogy virágzó kulturális intézetet, vagy mondjuk hivatalos nevén: a kolozsvári „Nemzeti Színházat” állami támogatás mellett a kiválóbb tónusu fővárosi művészek nívóján is alól súlyosítani — orfensül tekintetben; tönkre tenő anyagi tekintetben; és botránykővé kvalifikálni minden tekintetben.

Ennek az igen tisztelt vállalkozó urnak a repertoire-ja az özönvíz előtti korból (ha ugyan akkor divathá voltak a triviális alkotmányok) való. Személyzete részben nincs: részben bár ne volna! Nincs az országban az az elkoptatott hangú énekesse és tiszteletben megvénült ex-soubrette, a kit meg ne próbált volna „a vidék legelső és legünnepelebb e neműj csillaga” gyanánt a kolozsvári publikumnak beadni. Hős szerelmese, tragikus hőse, jellemzésre nem csak ma rinos, hanem sohasem volt. Hasonlóképpen drámai szendeje, naivája s Halmi Margit távozása óta, drámai szoubretteje.

De valódi komikus sáncs, ha csak magának a vállalkozó igazgató urnak savanyu humorát nem tekintjük e nemben a nonplus utánának. Mije és kije van hát?

Talán egy friss, öde, temperamentumos sőt némi hűgallal bíró operette, primadonna tartja rozásá vállain az omlásnak indult, hajdan erős Thalia-templomot? Oh, nem. Az az idő, midőn itt Küri Klárák, Pálmái Ilkák fejlődtek nyíló bimbóból az egész országot, sőt — kontinent gyönyörködtető fejedelmi rózsákká: fuit.

De aggasztóan sovány tagok, szemkibékéssel fenyegető térdek, könyökök és vállak és a cerna vastagságt zsenekarnak néma szájatököként asszistáló hangtalan alakok tévelyegnek a színpadon, melyen még csak a Böllöny-regime igazán elismerése méltó díszletárának romjai felett kesergő kulisszák oly formán bámulnak a szereplőkre és a közönségre egyaránt, mintha szégyenletükben *hátukat* (visszajukat) fordították volna a nézők felé.

Valóban nem vagyok bizonyos afelől hogy Romeo és Julia háza nem látta-e a Dogék korát s hogy a lovagok és apródok kosztümjei nem-e még a középkor lovagjai által használt, tehát valódi középkori Uraságoktól levetett ruhák valának?

Szóval Kegyelmes Uram, ez a rendszer, mely a közönség jobb izlésű része elriasztásának legváltozatosabb módjait eszelte ki s a mely elérte azt, hogy Kolozsvárt, a hol két színház is meg tudna élni: a mindefféle monopoliomokat élvező nemzeti színház mostanában legfőbbeszköz kong az ürességtől: nem érdemi meg a fűtésre a város által megszavazott 2000 koronát sem feltételeken, sem feltétlenül s ha elgondolom, hogy pl. Arad színházért nem a város, nem az állam, hanem a bérió fizet 6000 (vagy tán 12000) koronát s emellett a keserű irigység végtelenségével bámulunk ama társulatra, előadásokra s miket ott produkálnak, ezt a segélyt csak azon feltétel alatt vagyok hajlandó meg-szavazni, sőt felelmei, ha a mai rendszernek egyszer s mindenkorra tökéletesen befűtnek.

Második kifogásom arra irányul, hogy a mostani állapotok közt ebben a rozoga színház épületben előadások tartása a közönség életbiztonsága elleni mindennapi cumulált merényletnél nem egyéb, mert annak állandóan vagy egy chikagói tűzka-tasztrófától, vagy a rozoga hambúr össze-omlásától kell tartania. Ilyen merényleteket pedig köztörvényhatóságok nem segélyezhetnek.

Tisztelettel kérem Nagyméltóságodat: méltóztatassék a költségvetési tétel egyelőre való feltétlen törlesztését elrendelni, vagy legalább azt a már létező feltételek mellé bevenni, hogy: 1. a segély Megyeri Dezső urnak egyáltalán nem lesz folyósítható. 2., a segély másnak sem folyósítható addig,

mig vagy új színház nem épül, vagy a létező a tűzbiztonsági tekinteteknek teljesen megfelelőleg át nem alakítottak.

Teljes tisztelettel:

Dr. Deák Albert.

Teljes ülés

a kolozsvári kir. ítélőtáblánál.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, jan. 4.

A kolozsvári királyi ítélőtábla e hó 4-én tartotta meg teljes ülését *Fekete Gábor* kir. ítélőtáblai elnök elnöklésével, az igazságszolgáltatás táblái dísztermében.

A teljes ülés, melyben a kir. ítélőtábla tanácselnökei és bírái teljes számban vettek részt, *Fekete Gábor* ítélőtáblai elnök nyitotta meg és az új év alkalmával üdvözlővén a bírakat, megemlékezett a lefolyt év nevezetesebb személyi és tárgyi mozzanatairól. Ezután előterjesztette a kir. ítélőtábla 1903. évi ügyforgalmi adatait, összehasonlítva az előző év hasonló adataival.

A kolozsvári kir. ítélőtábla beadványi forgalma 1903. évben 12675 volt, míg 1902. évben 12059; az év végén folyamatban maradt ügyek száma pedig 1902. évben 429, a múlt évben pedig 346-t tett ki. Előző beadvány érkezett és elintéztetett 4045, 1902-ben 4216.

Fegyelmi ügy érkezett 44, az előző évről maradt 10 ügygel együtt elintézésre várt 54, elintézte ett 51, folyamatban maradt 3.

Felebbviteli rendes pör és ügy érkezett 3152, az 1902. évben 3029, elintéztetett 3132, 1902. évben 3018, elintézetlenül maradt 225, az 1902. évben 205. Három tagu tanácsülés tartott 150, az 1902. évben 140, öt tagu tanácsülés tartott 139, az előző évben 161, ítéletet hozott 1118, az 1902. évben 985.

Felebbviteli summás pör (felülvizsgálat) érkezett 156, az 1902. évben 164, befejeztetett 149, az előző évben 158, folyamatban maradt 21, az előző évben 14. Szóbeli tárgyalás tartott 46, az 1902. évben 54, ítélet hozott 102, az előző évben 109.

Zséllépr érkezett 4 s az előző évről ájtott 1, az előző évben 5, elintéztet 3, folyamatban maradt 2, ítélet hozott 3, a múlt évben 4 ügyben.

Büntető ügy érkezett 1093, az előző 1:02. évben 961, elintéztetett 1187, az 1902. évben 829, folyamatban maradt 91, az előző évben 185. Folytatás tartott 193 napon, az előző évben 150 napon, tanácsülés 84 napon, az előző évben 76 napon. Ítélet hozott 826, az 1902. évben 561.

Pénzügyi kihágási ügy érkezett 302, 1902. évben 201, elintéztetett 312, az előző évben 199, folyamatban maradt 4, az előző évben 14. Ítélet hozott 195, az előző évben 155.

Hozott összesen 2244 ítélet, az előző évben 1814; ítélet és érdemleges végzés összesen 4804, az előző évben 4219. Az ítélet és végzések közül helybenhagyó és visszautasító 2695, megváltoztató, feloldó és megsemmisítő 1908; — helybenhagyott 58.5%, változtató, feloldó és megsemmisítő 41.45%.

A m. kir. Kuriától leérkezett határozatok szerint a kir. ítélőtábla ítéletei és határozatai közül helybenhagyott a polgári ügyszakokban 85.32%, megváltoztató stb. 14.68%; a büntető ügyszakban helybenhagyott 88.70%, megváltoztató stb. 11.30%; mindössze a helybenhagyási átlag 84.05%, a megváltoztatósi 13.95%.

Telekkönyvi vizsgára jelentkezett 33 s ebből képesítve lett 32 gyűen.

Ezek bejelentése után a kir. ítélőtábla egyes bizottságai lettek megalakítva, melyek közül fogunk közölni.

A bileki magyar katonák forrongása.

— Express tudósítás. —

Ujabb levelet közölnek ma Bilekből, mely a következőket tartalmazza:

Bilekben még mindig hangos a levegő. Az öreg katonák brigád-rapportra akarnak menni, hogy megtudják, tulajdonképpen meddig kell még szolgálniuk. A mai napon valamennyi öreg katona felmondta a szolgálatot és többé semmiféle gyakorlat nem végez.

Valamennyi öreg katonától elszedték a puskát és az oldalgyevert, csupán csak a derékszíjat hagyva náluk. Ezzel harc képességük tellett őket, de mindazáltal, — mint ők mondják — nincs az a hatalom, mely ő velük valamely katonai munkát végeztessen. Nem tesznek semmit, csak isznak, a míg a pénzükt tart és várják, mikor gyűn ki a szabadságukról való parancs.

Múlt hétfőn a nyolcadik számú erdőről az összes öregek lejtek, a távozásukat megállás nélkül akoró főhadnagytól pedig kilétek az ajtón. A városba érve, kimentek a táborba, a hol egy főhadnagytól megkérdeztek arra nézve, hogy mikor mehetnek haza. A főhadnagytól helytlen el felelt nekik, hogy akkor mehetnek majd haza, mikor a tábor főkapuján díszelő kétféjű sas elrepül a helyéről.

A fiuk indulatba jöttek a gunyos válaszon és a Kossuth nótát énekelve, be-mentes a városba. Este aztán csöndben visszatértek a táborhoz, egy vakmerő öreg katona felmászott a városi vaskapujára és az ott gúnygázó, vasból való kétféjű sást lefeszítvén, a sárba dobta. Haragú ujjongással mentek le ezután tiszt előtt sorakozván, követelték hazabocsátásukat, mivel hogy a kétféjű sas elrűlt a helyéről. A tiszt oszálásra szólította fel őket, de ők zajongani kezdtek és ezt kiabálták.

— Elrűlt a kétféjű sas, most már hazamehetünk!

A rendkívül sok fegyelmetlen dolog elkövetése után Vojtek generális kedden be-

járta a tettesekkel mindazokat a helyiségeket, hol valamit elkövettek. Ez rendkívül izgalmas nap volt.

Mivel újabb zendülésektől lehet tartani, a bileki garnizonban napjában esti 6 órakor van a takaródó. Növeli az izgatottságot az a körülmény, hogy a fiatalabb katonák eltöltötték magukat arra, hogy a leg-szélsőbb esetben sem lőnek az öregek közé, mert nem tartják lehetetlennek, hogy esztendőre ők is hasonló sorsra jutnak.

Eddig öt szakaszvezetőt, hét tizedest és egész sereg őrzetőt vittek Bilekből a trümei helyőrségi börtönbe. A többi a köz-i napokban viszik át erős fedezettel.

A trebeinyi bakák is sokat türengtek azon, hogyan kellene a kétféjű sást eliasztani a tábor főkapujáról, de az aighanem ott maradt továbbra is, mert erős őrség vigyáz a hatalmas madárra.

Vannak az öreg bakák között olyanok, akik újságot olvasnak és tájékozódnak a politikai helyzetről.

Ezek így beszélnek:

— Ha nem enged ő felsége, ne engedjenek a magyarok se! Inkább itt maradunk, de nem tesszük semmit. Az idő majd csak elmúlik a garnizon-áristomban is!

Érdekes, hogy az öregek egymásután küldik haza polgári ruhájukat, mit a szülői utánuk küldtek. Azt mondják, azért küldik haza a cibli gunyát, mert sohasem szabadulnak meg.

Ujabb részletek a leégett színházról.

A csikágói rémeset.

— Express tudósítás. —

Kolozsvár, jan. 4.

Erélyes vizsgálatot indítottak most meg a csikágói rendőrhatalóságok az elégett színház ügyében.

A rettenetes katasztrófa lázba tartja az Egyesült-Államok minden lakosát. Ilyen rettenetes napja még nem volt Czikágó városának.

Az eddig megtalált áldozatok kétharmad része jászonyok és gyermekek közül áll. A városban általános a gyász és a levertség érzete. A tűzoltók 36 óra óta szakadatlanul dolgoznak a romok eltakarításán.

Az elpusztultak szárait ma temetik el. Rettenetes látványt nyújt a tetemnéző, melyben egész családok fekszenek egymás mellett.

Amerika minden városából érkeznek küldöttségek, a melyek részt fognak venni az elpusztult áldozatok temetésén.

A szerencsésen megmenekültek beszélnek, hogy azt sem tudják miként jutottak a szabadba.

A menekülés pillanatában az életstőn valósággal örültette az embereket, a kik taszigálva, ülegeket osztva, igyekeztek a kijárat felé. A gyermekeket letporták, az asszonyokat pedig visszaratották a kijáratok elől. Vadállatias kapkodás volt ez a harc élet után minden emberi érzés nélkül.

Eddig a színtársulat komikusai, aki az előadásban asszonyoktól öltözve játszottak, beszélik, hogy éppen a végstőn várta a kullisszák mögött, midőn a tűz kiütött. Eleinte azt hitte, hogy sikerülni fog a kezdődő tűz eloltása, de mikor látta ennek hiába-valóságát, kis fiát rohant, aki szintén játszott a darabban és a szabadba vitte. Azután, hogy elejét vegye a pániknak, tovább akarta játszani a darabot és ezalatt parancsot adott az aszbesztűgőny leeresztésére. De a függöny fennakadt a zsinórpadlász egy drótiában, amelyen ép akkor ereszkedett le egy a darabban szereplő anygy. Ekkor már nem lehetett visszatartani az embereket és megkezdődött a harc az életért. Az ő ruhája is tüzet fogott már és a szabadba rohant, ahol elvesztette eszméletét.

Mindenki különben az igazgatóságot vádolja a katasztrófáért. Már rég hangoztatták, hogy a színház tűzveszélyes és az igazgatóság mit sem tett ennek a csökken-tetésére. A személyzet sem volt kitanítva, egy esetlegesen beállható katasztrófa elhárítására. Mindössze egy mentőlétra volt használható, amely azonban a nagy tolongásban eltört és a rajtalevőkkel együtt a mélységbe zuhant.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, jan. 5.

„Ujság”

Az *ujesztendő* beköszöntével hatodik évfolyamába lép az „Ujság”. A *lemult* öt esztendő alatt, az „Ujság” erős munkát teljesített nagy Magyarországi érdekében. Talán nem vagyunk szerénytele-nek, ha büszkeséggel tekintünk vissza a mi *lemult* időnkre, melybe egyszersmind beleesik a magyar nemzet most lefolyatott nagy küzdele. Ebből a harcból kivettük mi is a részünket. Lankadallan erővel, az igazságba vetett hit bátoraságával állunk a harcok közé. S ott maradvunk ezután is. Mert a küzdelem nem szűnt meg, a harc tovább folytatódik, amíthogy addig kötelességünk küzdeni, míg elérünk Magyarországi önállóságához.

Az „Ujság” a függetlenségi és 48-as Kossuth-párt törekvésait szolgálja. Mert mi úgy tartjuk, hogy amit Kossuth Lajos megkezdett, azt nekünk be kell fejezünk.

*

Ennyit az „Ujság” politikájáról. De tudják azok, kik e lap olvasói közé

tartoznak, hogy az „Ujság” az országos politikai elvek hirdetője mellett, sohasem feledkezett meg arról, ami bennünket legközelebb érdekel. Az erdélyi részek eseményei, törekvései, mozgalmái, ha a köz javát előzik, mindig bátor, szőke-mondó harcosra találunk az „Ujság”-ban. Így lesz ezután is. Ez a lap mindig a közönségé volt és az is marad a jövőben.

*

Távirati és telefon rovatunk, mely az ország eseményeit vízi szíjjal olvasóinkhoz, legkorábban számol be azokról olvasóinknak.

Hírvirágunk változatos, friss és eleven.

Tárcarovatunkban találkozót adnak a fővárosi és erdélyi írók, miért is szépirodalmi közleményeink hívják veteledik a fővárosi lapokéval.

*

Rövid vázlata ez a mi munkásságunknak, törekvéseinknek. S most, hogy újból egy esztendő fordulósához értünk, bizalommal fordulunk olvasó közönségünkhez, kérve támogatásukat, szeretettel a jövőben is.

Az „Ujság” szerkesztősége.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK!

Félévre.....	12 kor.
Negyedévre.....	6 kor.
Egy óra.....	2 kor.

Videki előfizetőinket kérjük szíveskedjenek az előfizetési díjakat postafordultával beküldeni, hogy a cím-szalagok nyomtatásánál előforduló ható zavarok kiküldetésének s az Ujság ot megskatítás nélkül to vább küldhessük. Mutatvány számot kívánatra szívesen küld a kiadó-hivatal.

— (A kolozsvári gyermekmenhely.) A régi, vakok-intézetében, a Honvéd-utca 24. szám alatti ideiglenes helységében kezdte meg a hó elején áldásos működését a kolozsvári állami gyermekmenhely, melyben eddigélét öt gyermeket helyeztek el, a gyermekek szegény, nyomorban lévő édes anyjukkal együtt. A budapesti gyermekmenhely egyik főtitkárja, Dolesehall János szintén leérkezett, hogy a menhely vezetőségének a szokásos ügymenet dolgában kellő tájékoztatással szolgáljon. A menhely jelenlegi személyzete a következő: igazgató-főorvos; dr. *Generich Gusztáv*, gondnok: *Bohnár Péter*, irodatist: *Rácz Béla*, gépíró: *Aulinger Irén*, felügyelő: *e y szakácsnő*, egy szolgáló. Az igazgatóság különben alábbiakban óhajtja a megfelelő tudnivalókról tájékoztatni a következőket:

Hivatalos órák: Az igazgató-főorvos d. e. 11–12 közt rendel a menhelyben és d. u. 2–3 közt lakásán. A menhely éjjelnappal nyitva van elhagyott és beteg gyermekek számára, irodája 9–12 és 3–6 óra közt tart hivatalos óráit.

Beteg és rögtön segélyre szoruló gyermekek azonnal gondozásba vétetnek az állami gyermekmenhelyben (Honvéd-u. 24.) Egészséges és rögtön segélyre nem szoruló, de szegénysorsu, elhagyottaknak tekinthető gyermekek felvétele végett a hozzátartozók, ha Kolozsvárt laknak, a kolozsvári városi árvaszékhöz (Király-utca) ha pedig vidéken laknak, az illetékes megye árvaszékhöz forduljanak. Az egészséges gyermekek a menhely igazgatósága dajkája kiadja. Csecsemőknek természetesen táplálásra ajánlkozók a hatóságánál (kerületi kapitányság és városi orvosi hivatal) beszerzendő bizonyítvánnyal sürgősen jelentkezzenek a menhelyben az igazgató főorvosnál.

— (A széki kiállítás és a vármegye.) Arról a szép és hazafias tervről, mely az Erdélyi Gazdasági Egyesület kebléből pattant ki s mely a széki földi természeti szépségeinek, iparának, néprajzának, mezőgazdaságának stb. bemutatását kívánja kiállítás keretében bemutatni, — már többször is volt alkalmunk megemlékezni. Az egyesület a szomszédos vármegyékkel és törvényhatóságokkal is fölhitva nemes eszméjének pártolására, egyben pedig vármegyék törvényhatóságát is megkereste az akció támogatása érdekében.

Kolozsvármegye törvényhatósága alábbi határozatot hozta ez ügyben, legutóbb tartott rendes ülés közgyűlése alkalmával:

Bár a vármegye nem tartozik az ugynevezett széki földi vármegyék közé, mert széki testvéreink: az erdélyi magyarok zöme sorsának bármely alkalmas módon való felkarolását Kolozsvármegye szíven viseli, kimondja a törvényhatóság, hogy az általános széki kiállítás eszméjének 1904. vagy 1905. évben való megvalósítását kívánatosnak tartja s az erre irányuló mozgalmat azzal kívánja pártolni, hogy a törvényhatósági bizottság egyes tagjait a kiállítás rendező-bizottságába bevenni kívánja. A törvényhatóság tagjai közül az alábbiakat választotta meg a rendező bizottságba: gróf *Béldi Ákos* főispán, gróf *Béldi Kálmán*, *Dózsa Endre* alispán, *Szabó József*,

Ferenczy Lajos, *Gaál Elek*, *Gaál Albert*, *Gaál Gyula*, *Pálljános Zsigmond*, *Szentivány Gyula*.

— (Házafiság határidőre.) Az „Ellenzék” szellemi gyengeségében ismét azt állítja, hogy mi az osztrák ipart védelmezzük, holott őt leplezték le, hogy mint prédikálja a magyar gyártmányt és mint használja az osztrákot. Tényeket állítottunk. Az „Ellenzék” pedig szóvirágokkal felel. Egy olvasónk most ismét segítségünkre jön, hogy az „Ellenzék” osztrák iparpártolását állíthatjuk oda a maga csuf meztelenségében, aki midőn valamely budapesti lapban a magyar ipar pártolását. Azt írja ugyanis, hogy az „Ellenzék” nyomdáját a múlt év folyamán kibővítette. Többek között a sajtó hajtására egy gázmotort szereztek be. Tudjuk ugyan, hogy idehaza Magyarországon legalább is 15 gyár foglalkozik ily motorok előállításával, valamint azt is, hogy egy kis hirdetés után valamely budapesti lapban akár 100 és 1000 használt magyar motor állott volna rendelkezésre mégis becsit vásároltak. Ez a történe annak, hogy ez az osztrák motoroscska (*„Langen & Wolff, Wien”*) hajtja most azt a sajtót, a mely azokat a híres cikkeküket nyomja. De nem folytatom tovább — írja olvasónk — minek is, mikor minden szónál szebben beszél a tett is. Ferditse és tagadja le ezt az „Ellenzék”, a melyről akár napról-napra be tudjuk bizonyítani, hogy másként tesz, mint ahogy ír. Azokra az invectivákra pedig, melyeket lapunk ellen megenged magának, nem válaszolunk. A mi gondolkozásunkunk nem sütyudhet le olyan mélyre, hogy le tudnánk guggolni az „Ellenzék” alacsony színvonalához.

— (Jóhagyott szabályrendelet.) Május havi közgyűlésében szabályrendeletet alkotott városunk törvényhatósági bizottsága, a városban való letelepülés s a községi kötelekbe való felvétel ügyében. E szerint az új szabályrendelet szerint minden, a város kötelekbe való felvétel iránti kérés a tanácshoz nyújtandó be, mely határozathozatal végett a törvényhatóság elé terjeszti a folyamodást. A belügyminiszter, most hagyta jóvá a szabályrendeletet mely rövidesen már életbe is lép s melynek értelmében a felvétel csak 20–30 és 100 korona közt váltakozó díj mellett történhetik.

— (Eljegyzés.) Dr. Veress Ferenc orvos, eljegyezte Kádbé Micit, Kolozsvárról.

— (Esküvő.) E hó 19-ikén, szombaton délelőtt fél tíz órakor tartja esküvőjét a Mátyás király-téri római katolikus templomban dr. gr. Pongráz Rudolf, nagybirtokos és szolgabíró, cs. és kir. tart. huszárhadnagy, Dörgö Mariskával, Dörgö Albert kir. közjegyző leányával.

— (Államosított vármegyei tisztviselők kinevezése.) A hivatalos lap közlései száma hozta azon vármegyei számvevőszék és pénztári hivatalnokok kinevezését, kiket a pénzügyminiszter állami szolgálatra véglegesített. E szerint Kolozsvármegyéből: *Farkas Károly* főpénztárnokot, *Szász Károly* főszámvevőt, pénzügyi számvizsgálókká: *Hadházy Sándor* gyám-pénztárnokot, *Csiki Emáuel* alszámvevőt, pénzügyi számellenőrké végleges minőségben a X. fizetési osztály harmadik fokozatában nevezték ki.

— (A karácsonyi szünidők meghosszabbítása.) T. kintettel arra, hogy a járványos vörhenykor még mindig nem fejezte be retentő működését, előrelátó és gondos határozatot hoztak a kolozsvári tanító- és tanítónőképző intézetek igazgatóságai. Mig ugyanis a többi iskolákban t. nap reggel megkezdődtek már az előadások, addig a fenti intézetek jó előre értesítették a szülőket a vakációnak egész e hó 11-ig való kitolásáról.

— (Vesztett kutyák garázdálkodása.) Tordáról jelent tudósítónk, hogy ott vesztett kutyák garázdálkodása rémiti az embereket. Legutóbb Müller Henrik asztalos mester kutyája betegedett meg s tizenkét embert mart meg, kiket a fővárosi Pasteur intézetbe szállítottak föl beoltás végett.

— (Magyar százados halála Bécsben.) Egyik tekintélyes erdélyi család siratja székiudvarhíró Ágostha János cs. és kir. 62-ik gyalogezredbeli első osztályú századosnak új év napján, Bécsben történt elhunytát. Az elhunytat vasárnap délután temették a bécsi központi temetőben, — a gyászmise pedig e hó 7-én délelőtt 10 órakor Nagyváradon lesz a premontrei rend templomában.

— (Versekedés az éjszakában.) A Honvéd-utca csendéletét az emulit éjszaka is megzavarta néhány garázda legény vererekedése. Lőrinczy György, Fülöp János és Márton Simon béresek támadtak neki *Geore László* oroszmezei napzámosnak, kit, — egymagában állva, három marcona legény nelly szemben, — úgy össze-vissza vertek, hogy a mentők a súlyos sepektől vérező bérst a Karolina kórházba voltak kénytelenek beszállítani ápolás végett.

— (Rablás a bányatelepen.) Kudzsir, az ottani bányatelepen, egydül volt odahaza Csuka Elek bánya munkás lakásában Csuka kilenc éves kis lánya. Leszált az este és egyszerre csak megjelent a lakásban Kreit Antal munkás ki hangos jésszel szótlanra tette a kis leányt s fejével szétthasította a szekrény ajtaját, hogy an ak tartalmával odább álljon. A kis leány ekkor összeesett kezékel kérte a rablót,

hogy hagyja meg nekik kevés holmijukat. Am Kreit jól megverte a gyermeket s kijelentette, hogy agyon is üti, ha egy szót mer még szólni. Ezzel távozott. A házastér szülői kétségbe estek lanyuk panasza és jelentést tettek a bíróságnál, mely a rabló munkáit letartóztatotta.

— (Az inzultált török nagykövet.) Konstantinápolyból jelentik, hogy ottani illetékes körökben befejezett dolog, hogy Mahmud Neddym Bey bécsi török nagykövetet, akinek botránya nemrégiben nagy port vert föl az osztrák fővárosban már legközelebb visszahívják és egy rendelkezésben levő magas török diplomatával forják helyettesíteni, aki ezelőtt a berlini nagykövetséghez volt beosztva. Ennek a változásnak oka az a kinos affér, amelynek szereplői tudvalevőleg, Mahmud Neddym bey nagykövet és Djeved bey nagykövetségi orvosok voltak. A nagykövetet, mint emlékeztet, azzal vádolta a nagykövetségi orvos, hogy róla hamis jelentéseket küldött Konstantinápolyba. Egyszer aztan felment a nagykövetségre és rövid szóváltás után az egész személyzet jelenlétében néhány szor arcultotta Mahmud Neddym bey nagykövetet. Djeved beyt közvetlenül az után kitusították Bécsből, majd Pozsonyba is távoztia kellett két nap leforgása alatt. Ennyiből állott a török nagykövet elégtétele. Azóta az osztrák császárváros diplomáciai körében tartózkodólag viselkedtek Mahmud Neddym bey irányában, amiért a szenvedett inzultust nem torolta meg kiéltető módon. A nagykövetváltozás már a legközelebbi napokban meg fog történi és csak azért halasztották eddig, nehogy úgy lássák, mintha az a botrány volna oka a nagykövet cserének, holott Djeved bey kiutasításával felszólalást elégtételt szereztek a megbántott Mahmud Neddym beynek.

IRODALOM.

(;) **Peterdi Andor: Szivem.** Egy sokat bányatolt, az élet utjainak sok változatán keresztül bolyongott, érző szívű ember versei ezek. Fejezetekre van osztva a könyv s az első fejezet címe: Melankólia. Jó és találó cím, mely méltán jellemzi a költő szívét s a „Szivem” minden során, át- és átvonulni szomorú, mélabus hangulat. Huszestendőkben írja magát Peterdi Andor és husz éves lelkében már megfogamzik a legelső s fátvált leronító súlyos gondolat- és rájón, hogy mily örvénybecsábító léhaság az álmok álmodása. Ejszaka azt továbbra is ébren, főnirrasztva, sirva álmodja át és a vak éjbe lehel szomorú szerelme minden szenvedését. Így jár a költő, tűz szemében, méla dallal ajkán s hogy e bánatos dalok, hogy ezek a szomorúsággal telte versek tehetséges író színtelű virágai; arról az egyszerű, csinos kiállítású kötet minden darabja élénk bizonyosságot tehet.

Peterdi Andor verseit saját kiadásában adta ki A kötet szerzőnél, (Budapest, Lipót-körút 1. sz. II. em.) két koronájával rendelhető meg.

SZÍNHÁZ.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, kedd, 1. 04. jan. 5. én:

ARANYEMBER

Regényes dráma 5 felvonásban.

Kezdeté 7-kor. vége fél 10 kor.

Holnap szerdán, jan. 6. án:

Délután 3 órakor leszállított helyárakkal:

A postásfiú és huga.

Este rendes helyárakkal:

SAN-TOY.

Heti műsor:

Kedd: Aranyember. (b. 91. sz.)
Szerdán d. u.: A postásfiú és huga.
Este: San-Toy. (b. 92. sz.)
Csütörtökön: Bob herceg. (b. 93. sz.)
Pénteken: Flirt nagysám. 1. ór. (b. 94. sz.)
Szombaton: Flirt nagysám. (b. 95. sz.)
Vasárnap d. u.: Bocaccio.
Este: Flórka szerelme. (b. 96. szám.)

* **Menyecskék.** Tegnap került színre harmadszor *Verő György*nek hármass népsziműve, a *Menyecskék*. A tegnapi előadást úgy csak félig telt ház nézte végig, mely ismét harsogó derültséggel adózott a *Biróné s a Menyország* vidám ötletének, s mely a középso darabot, a *Márika* elmen címűt is érdekfeszítéssel kísért. Az újdonság, ugy hisszük, sikerrel maradhat meg a színház műsorán.

* **Színházi hírek.** Ma este került színre *Jókai Mór* sziműve az *Aranyember*. A címszerepet *Somlai, Noémit* Th. Csige Böske, *Kristvánt Szakács*, *Ataláh* Tólvölgyi Margit játsza. Holnap, szerdán két előadás lesz. Délután a *Postas fiú és huga*, este pedig a *San-Toy* szerepel a műsoron. *Dudai szobalány* szerepében újra *Károlyi Leonával*. — Pénteken lesz *Gavault és Berr* sziművének, a *Flirt nagysám*nak a bemutatása. Az újdonságban *Szakács, Mószáros, Szegő, Dezséri, Somlai, Mátrai, Tólvölgyi Margit és Th. Csige Böske* jutottak jobb szerepekhez. — Az *Aranyvirág*nak, *Huska Jenő és Martos Ferenc* új operettjének bemutatóját e hó 21-ikére jelzi az igazgatóság.

Táviratok

Házszabályrevizió és a délutáni ülés.

Budapest, dec. 4.

Beavatott forrásból azt jelentik, hogy az újoncjavaslat és az indennitás letárgyalása után következik a házszabályrevizió. Ennek letárgyalása után az ülészakot ő felsőbe bezárja. A következő ülészakban az új házszabályok lesznek érvényben és egy szermind az ülések azután délután tartanak.

Közbekiállítás a karzatról.

Budapest, jan. 4.

A képviselőházban, ma az egyik karzatról, az elnök beszéde közben a következő kiáltás hangzott le:

Eljen az obstrukció!

A közbekiálltót a teremőrök azonnal az elnöki szobába vitték, ahol maga Feilitzsch alelnök vette vallatás alá.

A neve: **Stummer Lajos** helynéküli szobafestő.

— Miért zavarta a tanácskozást? — kérdi tőle az elnök.

Sokan gondolkoznak így és én csak ennek adtam kifejezést!

— De meg fogják érte büntetni!

— Azt nem tudtam, mert úgy véltem, hogy csak kiutasítanak a karzatról.

Stummert átadták a rendőrségnek és kihágásért megindítják elene az eljárást.

A japán-orosz háború.

Budapest, jan. 4.

Pétervárról jelentik: A cár elnöklésével ma nagyfontosságú értekezlet tartatott, melyen résztvettek az összes nagyhercegek és katonai méltóságok. Eredményét titokban tartják, de annyi kiszivárgott, hogy a cár minden áron elóhajtana kerülni a háborút.

Háromszázezer koronás kártyanyereség.

Budapest, jan. 4.

Szacelláry György orsz. képviselő, néhány nappal ezelőtt **háromszázezer koronát** nyert kártyán a híres bácskai nábobtól **Dungerszky** Lazártól, aki ez összeggel adós maradt. Az összeg kifizetését **Dungerszky** családja megtagadta, azt állítva, hogy **Dungerszky** beszámíthatatlan elmebeteg. Egyben egyezséget ajánlottak Szacellárynak, ki azt nem fogadta el, hanem választott bíróság döntését kérte. Az ő részéről **Kristóffy József és Majthényi Béla**; míg **Dungerszky** részéről **Gromon Dezső és Hadik-Barkóczy Endre** kérték fel, akik **Uchtritz Zsigmond** bárót választották elnöknek. A választott bíróság elé a család egy orvosi bizonyítványt terjesztett, mely szerint **Dungerszky** elmebeteg. E bizonyítvány következtében a választott bíróság nem hozott döntést, hanem letette mandátumát.

Katonák lázadása.

Budapest, jan. 4.

A csehországi Egerben és Bileken több katoná felálladt továbbá bentnára ellen. A katonai hatóság szigorú vizsgálatot indított és több katonát fogságba vetettek, a kiket természetesen szigoruan meg fognak büntetni.

Az orosz-japán háború kilőrése.

Budapest, jan. 4.

Londonból jelentik: 40 óra óta Japánból semmi hír nem érkezett. Magyarazata ennek csak az lehet, hogy a japán kormány egyelőre megtiltotta a hírek leadását. — A *Daily Mail* ugyanis két nap előtt azt jelentette, hogy Japán a háboruszkodást január 2-án kezdi meg, a mikor flottájával megszállja Koreát. Ez ugylátszik meg is történt, a háború tehát megkezdődött, de az erről szóló hírt a japáni kormány egy-két napig nem akarja világgá küldeni. Londonban a háboru kiütését biztosra veszik, a háboru életbiztosítási illeték magasra felszökött.

A chikagói tűzvész.

Budapest, jan. 4.

Chikagóból jelentik: Itt minden utcában temetés van és minden házban gyászlobogó leng. A temetkezési intézetek reggeltől estig alig győzik a temetőbe szállítani a halottakat.

Hogy oly sokan vesztek benn a tűzben, annak sok tekintetben oka volt az is, hogy a vészkiáratokhoz disztó függönyök voltak alkalmazva, melyek elfedték azokat.

Egy jegyző véres bosszuja.

Budapest, jan. 4.

Német Pomba község előjárósága a napokban elbocsátotta szolgálatából **Vancsó György** id. s. jegyzőt, aki ezért bosszút foralt. Ma d. e. megjelent a jegyzői irodában, ahol revolverével reálított a jegyzőre, aki helyett e segédjegyzőt találta, aki nyomban holtan bukkott le íróasztala mellől a földre. Erre még egy golyót rőpített, de azzal sem a jegyzőt, hanem a községi bíró sebette meg. Erre berohantak a községi szolgák, mire a felbőszült ember ismét lőtt és most már egy szolgát sebesített meg. Végre lefegyverezték a dühöngő merénylőt, akit átadtak a csendőrségnek. Beismerte, hogy elbocsátásáért a jegyzőn akart bosszút állni.

REGÉNY!

Synnőve Solbakken.

Írta: Bjørnstjerne Bjørnson.

Fordította: Jeanette. (29)

— Csak óvatosan Sámund, óvatosan! hallatszott egy hang.

Mintha féllalomból ébredt volna fel, érzé, hogy felemelk és viszik, mikor felnyitá szemeit és körültekintett, látta, hogy otthon van.

A tűzhelyen tűz égett. Anyja ő mellette állt sirva, apja pedig felemelte óvatosan és szobájába vitte. Itt nagyon óvatosan letette.

Reszkető hangon mondá az anyához: van mégélet benne.

— Irgalmas Isten, felnyitá szemét! — kiáltá az anyá. Thorbjörn, Thorbjörn, szeretett gyermekem, mit csináltál veled? Lehajolva hozzá simogatta arcát, könnyei Thorbjörn arcát áztatta.

Sámund is ingujjával szeméit szárítá és az anyát szeliden félretolta mondá:

— Inkább azonnal tovább viszem. — Óvatosan felemelte, anyja a fejét tartotta és lassu léptekkel ágyába vitték.

Mikor már az ágyban feküdt és gondosan betakarták, kérdé Sámund feleségétől, hogy a szolgáló elment-e már?

— Nézd ott van — mondá a felesége és kifelé mutatott.

Sámund felrántja az ablakot és kiáltá:

— Ha egy óra múltán visszajössz, ugy megkésztetve évi bérletet — ha a lovat agyon hajszolod is, az nem baj csak siess!

Sámund ismét az ágyhoz lépett. Thorbjörn, nagy tiszta szemével reátékitett. Midőn így egymás szemébe néztek Sámund szeméi ismét könnyel teltek meg.

— Tudtam, hogy ez lesz a vége — mondá halkan és kiment. Az anyja az ágy lábánál egy szalmayon ült és halkan s kórogott. Thorbjörn szeretetlőlna szólni, de érezte, hogy csak óriási megerőltetéssel lenne képes egy hangot kimondani. Szeméit szakadatlanul anyjára irányzá és anyja soha sem látta meg, hogy fia szeméi oly kifejezésteljes, gyöngéd pillantással néztek volna reá és ezt rossz jelnek vette. (Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Beszterce. Reklamált küldeményét nem kaptuk meg. Ugy látszik, hogy az ünnepek alatti hatalmas pósta forgalom közben vesztett el a két költemény. Ha nem aktuális versek voltak, tessék újra beküldeni.

Városi polgár. A hosszú lére eresztett, személyes ügy nem érdekel a közvéleményt.

Felélős szerkesztő

HERCZEG JENŐ.

Laptulajdonos:

GOMBOS FERENCZ.

NYILTTÉR.

Szolgcsóbb pénzkölcsönt

törlesztéses pénzkölcsöntök földirtokra, kolozsvári házakra a legolcsóbb kamat mellett szolid alapon gyorsan elnevezek, valamint drága kamato kölcsönöket olcsóbb törlesztéses kölcsönre átkonvertáltak.

Kölcsönt kaphatnak

All mi, megyei, városi tisztviselők, katonatisták, hivatalnokok és nyugdíjasok 5–15 évre legtöbb esetben kezes nélkül, minden 1000 korona kölcsön után törke és kamatban havonta c. 1000 korona fizetendő. **0 kölcsön irati beadvány 10–12 nap alatt elintéztet nyer.** Minden irányban a legnagyobb diszkréció biztosítatik. Megkeresésnél közlendő: állás, évi törlesztés szolgálati és születési idő.

FRIEDMANN SÁMUEL.

országi földhitel- és személt. kölcsön intézete Kolozsvár, Király-utca 16. Értekezni lehet délután fél 3–5 óráig. 3544 18-

Előleges kiadás nem szükséges!

Kitűnő minőségű tűzifa

— tiszta méreteken kapható —
Betegh Péter

— faraktárból —

1 614 köbméter I. oszt. nem usztatott hasábos bükkfa 11 frt.
 1 614 köbméter I. oszt. nem usztatott vastag hántottfa 11 frt.
 1 614 köbméter I. oszt. nem usztatott hasábos tölgyfa 10 frt.
 1 614 köbméter I. oszt. nem usztatott vegyes dorongfa 9 frt.
 1 614 köbméter II. oszt. nem usztatott szép hántottfa 9 frt.

Házhoz szállítva 1 forinttal drágább.
 2886 — Waggonszáma árendéjéért. — 24/50
 Viszonteladónak jelentékeny árkedezmény.
 Megrendelhető irodahelyiségben: Egyetem-utca 3. sz.
 Szele Márton, Dániel Antal és Tauffer Dező főtéri üzleteiben.

Kiadó vagy örök áron eladó

Kolozsvárhoz egy negyed óra járásra;
Szamosfalva községben egy
tágas belső telek

3 szoba, konyha, verandával,
 egy 60 darab marhára való kő istálló!

Kiadó továbbá azonnal
Kolozsvárt,
Konvéd-utca 62. sz. alatt

2 szoba, előszoba, konyha, kert és 4 lóra istálló, kocsiszin együttesen vagy istálló nélkül.
 Tiszteketnek vagy hivatalnokoknak kiválóan alkalmas lakás!
 Értekezhetni mindkét lakásra nézve:

ZATTLER JÓZSEF-fel
 Szentegyház-utca 20. és Kereszt-utca 7. sz. alatt.

Lebovits Izidor

Kolozsvár
 Wesselényi M.-utca 20.

Ajánlja ujonnan berendezett és a legnagyobb kivánalmaknak megfelelő **férfi-divatárú** üzletét.

Legnagyobb választék:

Kalap,
 Jng, 2862 12/50
 Nyakkenő,
 Kesztyű,
 Esőernyő

és minden a szakmába vágó cikkekben.

Pontos kiszolgálás!

A városi és vidéki Nagyközönség szíves figyelmébe.

Bronztárgyak, Dohányzó és írókészletek, Képkerekek, Nippek és Disztárgyak.

Valódi angol és francia Illatszerek,
 Kölnivizek, Toilett és gyógy-szappanok.
 Fog, Köröm, Haj és Ruhakéfék.

Bébe és öltöztetett **BABÁK** minden nagyságban!

RICHTER-féle Horgony Központi építő szekrények!

Mindenkoru gyermekeknek

Játékszerek, Kintalovak, Babakocsik, Társasjátékok,

Laterna Magikák, Szobatornaszerek, Fényképező gépek, legjobb minőségű érzékeny lemezek, Filmes és papírok, Cartonok, vegyszerek.

Schuster Emil
 Kolozsvár, Mátyás király-tér.
 (Gróf Rhédey-palota.)

Valódi dániai iramszarvas szörme vagy flanell béléssel.
 Börnadragok, Mellények és Saphák. — Wízhatlan
 Ezen Felöltők, Kabátok és Saphák, Kötött, szőr, Glace, szarvasbőr és valódi Angol Kesztyűk. Teljesen veszélytelen villamos zseb és olvasó lámpák, külön telenek.

Valamint több itt fel nem sorolható cikkek állandó nagy választékban.

2813 152—360

Alkalmas ajándéktárgyak!

Már megérkeztek a közelgő őszi és téli idény összes

UJDONSÁGAI

— óriási választékban: —

a legmodernebb cylinder
 a legchicesebb keménykalap,
 a leggyesebb puhakalap,
 a legszébb vadászkalap,
 a legkedvesebb gyermekkalap,
 a legcsinosabb fiúsapka,
 a legjobb télsapka,
 a legfinomabb nyakkendő,
 a legszebb ing,
 a legerészerűbb esőtartó,
 a legtartósabb keztyű,
 a legdivatosabb gallér és kézelő,
 és sok más uri divatcikk.

2682 47—50

Legolcsóbb árak!

Látogatásokat szívesen veszek!

Vételkényszer nincs!

STRASSER LAJOS

Érdély legnagyobb speciális kalapraktára
 Kolozsvár, Wesselényi M.-utca 22.

Ajánlom a nagyérdemű közönség b. figyelmébe ujonnan berendezett

mechanikai kerékpár és varrógép

javitó műhelyemet

Kolozsvárt, Egyetem-utca 6. sz. a.

Kerékpár 70 firtól 90 firtig. Hozzá tartozó felszerelések: köpeny 4—6 firtig. Tömítő gumi 2:30—3:50-ig. Minden egyes bicikli alkatesz szintén kapható jutányos áron és kitűnő minőségben. 2594 111— HERMANN E.

Joánovics Festvérek

(ezelőtt KATÓ J.)

2731 33—50

Fényképészek!

Mátyás király-tér 32.

Telefon szám: 150.

Speciálisták gyermek-felvételekben!

Elsőrendű műterem, készít platin és fényes képeken kívül:

nagyításokat, aquarelleket, olajfestményeket

meglevő kis képek után.

Öltözők a nagyérdemű közönség rendelkezésére állanak.

A téli hónapokban a műterem minden helyisége fűtve van.

Braun Mihály
 hangszerkészítő
 KOLOZSVÁRT,
 Wesselényi M.-u. 18.

Nagy raktár az összes hangszerekben.
 Nagy javítóműhely.
 Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Hántott cser és tölgyfa raktár!

A legjobb tűzifa téli fűtésre a **hasított bükkfa!**

1¹/₂-öl 2 m³ karók közt rakva száraz hasított bükkfa házhoz szállítva

10 korona 50 fillérért

kapható

Wertheimer Vilmosnál

Széchenyi-tér (a vashíd mellett).
 Babos-palota.

Vágott száraz bükkfa 50 kg. vételnél házhoz szállítva 1 kor. 50 fill.

Nagyobb vételnél tetemesen olcsóbb!

Elsőrangú Könyvnyomda!

Ujság Kiadó-vállalat!

Gombos Ferencz

Lyceum-könyvnyomdája Kolozsvárt,

Egyetem-utca 7-ik szám, róm. kath. Status épület.

Gyorsan, izléssel és a legjutányosabb árban készít el bármilyen könyvnyomdai munkákat, ugymint: irodalmi műveket, tankönyveket, tudományos és irodalmi folyóiratokat, napi, heti és havilapokat, kereskedők és iparosok részére számlákat, körlevelet, üzleti könyveket és meghívókat, falragaszokat, stb.

Telefon 204. sz.

Telefon 204. sz.

Mint szakember, ki a nyomdászatot tanultam, az erdélyi részek legreggibb és legjobb hírnévének örvendő Lyceum-könyvnyomdát négy gyorsajtóval és a legmodernebb igényeknek megfelelő betűanyaggal szereltem fel, úgy, hogy a könyvnyomdai munkák izléses és szakszerű kiállítása tekintetében nemcsak a helyi és vidéki, hanem bármely elsőrangú fővárosi könyvnyomdával szemben is kiállok a legnemesebb versenyt.

Mint hogy pedig Lyceum-könyvnyomdát magam személyesen vezetem, a nyomdai munkákat megrendelő közönség egész bizalommal fordulhat nyomdámhoz, mert úgy a szép és csinos kiállítás, mint az árak tekintetében a legnagyobb megelégedésre lesz kiszolgálva. **Vidéki megrendelések a leggyorsabban és kifogástalanul eszközöltetnek.** A n. é. közönség nagybecsű partfogását és bizalmát továbbra is kérem teljes tisztelettel.

Pontos kiszolgálás!

Gombos Ferencz

nyomdatulajdonos, az „Ujság” kiadatulajdonosa.

Jutányos árak!